

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts vpvb@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

Datums skatāms laika zīmogā

Lēmums Nr.71

Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu

Adresāts:

Balvu novada dome, adrese: Bērzpils iela 1A, Balvos, Balvu novads, LV – 4501;
e – pasts: dome@balvi.lv.

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Balvu novada attīstības programma 2018. – 2024.gadam (turpmāk arī Attīstības programma).

Izvērtētā dokumentācija:

Balvu novada domes (turpmāk arī Izstrādātāja) 2016.gada 28.novembra vēstule Nr.6.10/3181 „Par lēmumu ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamībai”, iesniegums “Par Balvu novada attīstības programmas 2018.-2024.gadam izstrādes uzsākšanu” (turpmāk arī Iesniegums), Balvu novada domes 2016.gada 12.maija sēdes lēmums (sēdes protokols Nr.6, 36.§) “Par Balvu novada attīstības programmas 2018.-2024.gadam izstrādes uzsākšanu” ar darba uzdevumu “Balvu novada attīstības programmas 2018.-2024.gadam izstrādei”, Balvu novada domes 2016.gada 14.jūlija sēdes lēmums (sēdes protokols Nr.10, 23.§) “Par darba uzdevumu precizēšanu Balvu novada attīstības programmas 2018.-2024.gadam izstrādei” ar darba uzdevumu “Balvu novada attīstības programmas 2018.-2024.gadam izstrādei” (turpmāk arī Darba uzdevums), Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālās vides pārvaldes 2016.gada 1.novembra vēstule Nr.7.5.7/1476/249120 “Par Balvu novada attīstības programmu 2018.-2024.gadam”, Veselības inspekcijas 2016.gada 22.novembra vēstule Nr.5.8.-1/32106/10251 “Par ietekmes uz vidi stratēģisko novērtējumu” un Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālās administrācijas 2016.gada 10.novembra vēstule Nr.4.9/66/2016-N-E “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību”.

Plānošanas dokumenta izstrādātāja viedoklis:

Attīstības programmai nav nepieciešams veikt stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk arī Stratēģiskais novērtējums), jo ar plānošanas dokumenta īstenošanu nav paredzama būtiska ietekme uz vidi, t.sk. *Natura 2000 teritorijām* un plānotie risinājumi atbilst Balvu novada

ilgtspējīgai attīstības stratēģijai līdz 2030.gadam un Balvu novada teritorijas plānojumam 2012.-2023.gadam (turpmāk arī Teritorijas plānojums), kam ir veikts Stratēģiskais novērtējums.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma „*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk arī Likums) 23.¹panta (1) daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kuram saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai (Vides pārraudzības valsts birojs, - turpmāk arī Birojs) rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³panta 1.punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2016.gada 28.novembrī Birojā saņemta Balvu novada domes 2016.gada 28.novembra vēstule Nr.6.10/3181 „*Par lēmumu ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamībai*” un iesniegums „*Par Balvu novada attīstības programmas 2018.-2024.gadam izstrādes uzsākšanu*”, ar kuru pašvaldība informē, ka, pamatojoties uz Balvu novada domes 2016.gada 12.maija sēdes lēmumu (sēdes protokols Nr.6, 36.§) „*Par Balvu novada attīstības programmas 2018.-2024.gadam izstrādes uzsākšanu*” un Balvu novada domes 2016.gada 14.jūlija sēdes lēmumu (sēdes protokols Nr.10, 23.§) „*Par darba uzdevumu precizēšanu Balvu novada attīstības programmas 2018.-2024.gadam izstrādei*”, ir uzsākta Balvu novada attīstības programmas 2018. – 2024.gadam izstrāde.
3. Atbilstoši Iesniegumam un Darba uzdevumam:
  - 3.1. Attīstības programma tiek izstrādāta atbilstoši Balvu novada ilgtspējīgai attīstības stratēģijai līdz 2030.gadam (turpmāk arī Ilgtspējīga attīstības stratēģija) noteiktajiem stratēģiskajiem mērķiem un ilgtermiņa prioritātēm, Teritorijas plānojumam, Latgales plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2006-2026.gadam, Latgales stratēģijai 2030 un saskaņā ar spēkā esošo Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām, vienlaicīgi, izvērtējot blakus esošo pašvaldību plānošanas dokumentus. Plānošanas dokuments tiek izstrādāts, ievērojot Ministru kabineta 2014.gada 14.oktobra noteikumus Nr.628 „*Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem*”, kas nosaka attīstības programmas saturu, izstrādes kārtību un prasības plānošanas dokumenta izstrādei;
  - 3.2. Attīstības programmā tiks noteiktas vidēja termiņa prioritātes un pasākumu kopums, lai sasniegtu Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā izvirzītās prioritātes, stratēģiskos mērķus un vīziju, neparedzot definēt konkrētus priekšnoteikumus un pamatprasības paredzēto darbību īstenošanai, kas jau ietvertas Teritorijas plānojumā un Latvijas Republikas normatīvajos aktos;
  - 3.3. Balvu novada attīstības programmas 2018.-2024.gadam Darba uzdevumā ir noteikti šādi izstrādes uzdevumi:
    - 3.3.1. definēt novada vidēja termiņa stratēģiskos mērķus un rīcību kopumu, finanšu resursus, atbildīgos izpildītājus to īstenošanai;
    - 3.3.2. izvērtēt un ņemt vērā Latgales plānošanas reģiona spēkā esošos teritorijas attīstības plānošanas dokumentus un blakus esošo pašvaldību spēkā esošos teritoriju attīstības plānošanas dokumentus;
    - 3.3.3. apzināt, izvērtēt un ņemt vērā jau izstrādātos Balvu novada plānošanas dokumentus, uzsāktos un plānotos infrastruktūru investīciju projektus;
    - 3.3.4. nodrošināt sabiedrības pārstāvju līdzdalību attīstības programmas izstrādē;

- 3.4. atbilstoši Izstrādātājas viedoklim: *“būtiskas vides problēmas vai vides kvalitātes pasliktināšanās saistībā ar pašvaldības vidējā termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumenta - Attīstības programmas izstrādi nav sagaidāmas, šī Iesnieguma sagatavošanas laikā grūti prognozējamas. Attīstības programmas rīcības plānotas saistībā ar novada fiziskās vides kvalitātes paaugstināšanu un sakārtošanu”*. Ar plānošanas dokumentu nav prognozētas darbības, kas atbilstu likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 1.un 2.pielikumā paredzētām darbībām. Attīstības programma galvenokārt paredzēs jautājumu risināšanu, kas būs vērsta uz pašvaldības noteikto (arī pastarpināto) funkciju nodrošinājuma kvalitātes un pieejamības raksturojumu un analīzi turpmākai resursu attīstībai, kā arī uz pašvaldības sadarbību ar esošajiem uzņēmējiem un uzņēmējdarbības veicināšanas instrumentu izstrādi;
- 3.5. saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes datu bāzes datiem Balvu novada teritorijā atrodas šādas *Natura 2000* teritorijas:
- 3.5.1. daļa no dabas lieguma “Lubāna mitrājs” atrodas Balvu novada Bērzpils un Krišjāņu pagastos un ir iekļauts arī Ramsāres Konvencijā iekļauto aizsargājamo mitrāju teritorijā. Dabas lieguma aizsardzību un izmantošanu regulē Ministru kabineta 2009.gada 10.februāra noteikumi Nr.135 *“Dabas lieguma “Lubāna mitrājs” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”*;
- 3.5.2. dabas liegums “Orlovas (Ērgļu) purvs” atrodas Balvu novada Lazdulejas un Vectilžas pagastos. Dabas lieguma aizsardzību un izmantošanu regulē Ministru kabineta 2010.gada 16.marta noteikumi Nr.264 *“Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”*;
- 3.5.3. daļa no dabas lieguma “Stompaku purvi” atrodas Balvu novada Lazdulejas un Bērzkalnes pagastos. Dabas lieguma aizsardzību un izmantošanu regulē Ministru kabineta 2009.gada 10.novembra noteikumi Nr.1315 *“Dabas lieguma “Stompaku purvi” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”* un 2010.gada 16.marta noteikumi Nr.264 *“Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”*. Dabas liegumam izstrādāts Dabas aizsardzības plāns laika periodam no 2005.gada līdz 2015.gadam;
- 3.5.4. daļa no dabas lieguma “Sitas un Pededzes paliene” atrodas Balvu novada Kubuļu pagastā. Dabas lieguma aizsardzību un izmantošanu regulē Ministru kabineta 2007.gada 6.marta noteikumi Nr.168 *“Dabas lieguma “Sitas un Pededzes paliene” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”*. Dabas liegumam izstrādāts Dabas aizsardzības plāns laika periodam no 2005.gada līdz 2015.gadam.
4. Pašvaldība atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumos Nr.157 *„Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”* III daļā noteiktajam ir veikusi konsultācijas par plānošanas dokumenta Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību ar Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālo pārvaldi, Veselības inspekciju un Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālo administrāciju. Iesniegumam pievienotas:
- 4.1. Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālās vides pārvaldes (turpmāk arī Rēzeknes RVP) 2016.gada 1.novembra vēstule Nr.7.5.7/1476/249120 *“Par Balvu novada attīstības programmu 2018.-2024.gadam”*, kurā Rēzeknes RVP nerekomendē ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma procedūras piemērošanu plānošanas dokumentam;
- 4.2. Veselības inspekcijas 2016.gada 22.novembra vēstule Nr.5.8.-1/32106/10251 *“Par ietekmes uz vidi stratēģisko novērtējumu”*, kurā institūcija uzskata, ka stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums nav nepieciešams;
- 4.3. Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālā administrācijas (turpmāk arī DAP administrācija) 2016.gada 10.novembra vēstule Nr.4.9/66/2016-N-E *“Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību”*, kurā DAP administrācija savas

kompetences ietvaros sniedz atzinumu, ka stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums plānošanas dokumentam nav nepieciešams.

5. Attīstības programma nav ietverta to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 "*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*" (turpmāk MK Noteikumi Nr.157) 2.punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējis ar Izstrādātāja Iesniegumu sniegto informāciju, kā arī vadoties pēc likuma "*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*" (turpmāk arī Likums) 23.² pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka Attīstības programma atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams:
  - 5.1. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23.² panta (1.punkts), tostarp un to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23.² panta 1.punkta a), b), c), d) apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² pants 2)punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, - ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c.. Savukārt Likuma 23.² panta 3) un 4)punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem;
  - 5.2. šādā kontekstā Birojs secina, ka Attīstības programma ir paredzēta izstrādāt kā jauns plānošanas dokuments ar mērķi definēt vidēja termiņa prioritātes un pasākumu kopumu, lai sasniegtu ilgtspējīgas attīstības stratēģijā izvirzītos stratēģiskos mērķus un vīziju. Attīstības programma ir plānošanas dokuments, ko apstiprina vietējā pašvaldība, un tās realizācija var notikt atbilstoši spēkā jau esošajiem hierarhiski augstākiem pašvaldības plānošanas dokumentiem. Attīstības programma tiek izstrādāta, ņemot vērā Balvu novada ilgtspējīgai attīstības stratēģijai līdz 2030.gadam un Balvu novada teritorijas plānojumu 2012.-2023.gadam, kam ir veikts Stratēģiskais novērtējums;
  - 5.3. plānošanas dokuments, izstrādājot to atbilstoši Balvu novada ilgtspējīgai attīstības stratēģijai līdz 2030.gadam un Balvu novada teritorijas plānojumam 2012.-2023.gadam, nav saistīts ar būtiskām vides stāvokli ietekmējošām izmaiņām salīdzinājumā ar iepriekš plānoto;
  - 5.4. plānošanas dokumentam nav plānota negatīva ietekme uz īpaši aizsargājamo sugu un biotopu atradnēm, kā arī uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, t.sk. *Natura 2000 teritorijām* un mikroliegumiem;
  - 5.5. Attīstības programmas īstenošana nav saistīta ar pārrobežu ietekmi;
  - 5.6. no Iesnieguma neizriet, ka Attīstības programmas izstrādes mērķis būtu ieplānot „*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 1. un 2.pielikuma darbības. Savukārt, ja tomēr plānošanas dokumenta izstrādes gaitā tiek identificētas/plānotas darbības, kas saistītas ar likuma „*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 1. un 2.pielikumā iekļauto darbību īstenošanu vai ar iespējamu būtisku ietekmi uz vidi vai dabas vērtībām, pašvaldībai jākonsultējas ar Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālo vides pārvaldi par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepieciešamību;
  - 5.7. plānošanas dokumenta īstenošana nav saistīta ar papildus būtisku negatīvu ietekmi uz vidi, pie nosacījuma, ka, izstrādājot un īstenojot Attīstības programmu, tiks ievēroti publiskās apspriešanas laikā saņemtās institūciju atzinumu rekomendācijas un spēkā esošie normatīvie akti;
  - 5.8. plānošanas dokumentam stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra nebūtu lietderīga, ņemot vērā iepriekš minētos Biroja secinājumus, to savas kompetences ietvaros neprasa Rēzeknes RVP, Veselības inspekcija un DAP administrācija, to

nepieprasa spēkā esošie normatīvie akti un tās nepieciešamība neizriet no Likuma 23.²panta stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritēriju noteiktajiem nosacījumiem.

6. Līdz ar to Birojs, izvērtējot tā rīcībā esošo un iesniegto informāciju saskaņā ar Likuma 23.² panta 1), 2), 3) un 4)punkta nosacījumiem, konstatē, ka Balvu novada attīstības programmai 2018.-2024.gadam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams.

Piemērotās tiesību normas:

- Aizsargjoslu likums;
- Likuma „*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 4.pants, 23.²pants, 23.³pants;
- Likums “*Sugu un biotopu aizsardzības likums*”;
- Teritorijas attīstības plānošanas likums;
- Likums „*Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām*”;
- Ministru kabineta 2001.gada 30.janvāra noteikumi Nr. 45 “*Mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi*”;
- Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” 5.,6.,7. punkts;
- 2007.gada 6.marta noteikumi Nr.168 “*Dabas lieguma “Sitas un Pededzes paliene” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*”;
- Ministru kabineta 2009.gada 10.februāra noteikumi Nr.135 “*Dabas lieguma “Lubāna mitrājs” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*”;
- Ministru kabineta 2010.gada 16.marta noteikumi Nr.264 „*Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*”;
- Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumi Nr.240 „*Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*”;
- Ministru kabineta 2014.gada 14.oktobra noteikumi Nr.628 „*Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem*”.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Vides pārraudzības valsts birojs, saskaņā ar likuma „*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 23.³pantā noteikto, izvērtēja Balvu novada domes 2016.gada 28.novembra vēstuli Nr.6.10/3181 „*Par lēmumu ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamībai*” un tai pievienoto dokumentāciju par Attīstības programmas izstrādi. Ņemot vērā iesniegto informāciju un likuma „*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 23.² pantā noteiktos stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijus un piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Vides pārraudzības valsts birojs atbilstoši Likuma 23.³ panta 1)punktam secina, ka plānošanas dokumenta īstenošanai nav paredzama tik būtiska negatīva ietekme uz vidi, lai piemērotu Stratēģisko novērtējumu.

Lēmums:

- Nepiemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Balvu novada attīstības programmai 2018. – 2024.gadam.

Biroja direktors

(paraksts*)

A.Lukšēvics

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu